

Posudek diplomové práce Zuzany Rosenbergové „Současný postoj českých žen k feminismu“

Téma, kterému se Zuzana Rosenbergová věnovala ve své bakalářské práci, zřejmě vrtá hlavou nejednomu člověku, ať už považuje feminismus za progresivní hnutí, nebo za nepřijatelný aktivismus problematických žen. V zemi, která se teprve nedávno vydala na cestu sbližování s vyspělými evropskými zeměmi a pro kterou jsou genderové nerovnosti konstitutivním a všudypřítomným rysem, jaksi visí ve vzduchu už proto, že drtivá většina žen tyto nerovnosti mlčky přijímá a nebere se za svá (základní lidská) práva. Zuzana přitom vyšla z osobní zkušenosti s explicitně vyjadřovaným odporem řady žen v jejím okolí vůči feminismu. Proto ji zajímalo, co se za tímto odporem skrývá, z jakých vychází kořenů či nakolik se opírá o reálnou znalost feministických východisek, což se rozhodla zkoumat za pomoci polostrukturovaných rozhovorů s vybranými ženami ve středním věku. Její téma je podle mne relevantní a důležité nejen z jejího osobního hlediska.

Ve svých posudcích vedoucího práce obvykle začínám procesní stránkou věci, přičemž konstatuji, že Zuzana ke svému projektu přistupovala svědomitě a přesně se držela časového plánu, který si na začátku vytýčila. V pravidelných intervalech zasílala jednotlivé části bakalářské práce a mé připomínky pečlivě zapracovávala, což pro ni nebylo vždy snadné, protože si myslím, že někdy šly daleko nad rámec toho, co se od bakalářské práce očekává. To ale bylo dáno skutečností, že se pustila do tématu, které předpokládá poměrně dobrou znalost feministických teorií, aniž by však studující na bakalářské úrovni měli dostatečné možnosti si ji osvojit. Kromě kurzu dr. Havelkové, není v rozvrhu žádný jiný zaměřený tímto směrem, a pokud jej studující neabsolvují, čelí opravdové výzvě. Zuzana se s ní myslím vyrovnala v mezích jejích možností adekvátně. Zpětně vidím, jako jistou slabinu, trochu uspěchané finišování s finálním textem, protože empirická část by si zasloužila minimálně ještě jednou přepsat a „utáhnout“.

Po formální stránce text splňuje nároky kladené na bakalářské práce. Drobné nedostatky nekazí celkový dojem, odkazovací aparát je standardní, a seznam literatury adekvátní a členění textu je smysluplné, ač se některé části jeví spíše nadbytečnými (např. 1.1 Gender a genderové stereotypy). I stylisticky je práce na odpovídající úrovni.

V teoretické části Zuzana nejprve ukazuje vnitřní rozrůzněnost fenoménu ve zkratce zvaného feminismus a vývoj feministického hnutí ve světě i v české společnosti. Následně se věnuje dalším relevantním tématům, včetně postavení žen v ČR, které lze charakterizovat jako výrazně nerovné ve srovnání s muži, což by teoreticky mělo/mohlo vést ke zvýšenému zájmu o feminismus. Zároveň si zde Zuzana také připravuje půdu pro vlastní výzkum, když konstatuje, že publikované odpovědi řady feministek na důvody odmítání feminismu českými ženami, nejsou podloženy výzkumy.

V úvodu empirické části jsou stručně přestavena metodologická východiska, zvolená metoda i některé její výhody. Odkazuje se zde opět na standardní texty a představení kvantitativní obsahové analýzy je přiměřené bakalářské práci.

Při vlastní analýze autorka postupuje víceméně standardně a postupně diskutuje témata, která v rozhovorech identifikovala za pomoci kódování. Jak jsem již naznačil, empirická část prošla jen jedním kolem komentování, což vedlo k jejímu přestrukturování a rozšíření, ale stále ještě působí nedokončeně a řadu argumentů by šlo dále cizelovat a dovedněji propojovat s teoretickou částí. Její hodnocení však raději ponechám na oponentovi/ce, protože mi chybí potřebná míra odstupů a kritičnosti k práci, kterou jsem vedl.

Shrnutu a podtrženo, jako vedoucí práce jsem celkem spokojen s prací, kterou Zuzana odvedla, a navrhuji hodnocení velmi dobře. Finální rozhodnutí se bude odvíjet od posudku oponenta/ky a od obhajoby.

Ing. Petr Pavlík, Ph.D.
vedoucí práce

23. 1. 2013